

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudce Davida Hipšra a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **V. L. T.**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Moravské náměstí 754/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 7. 2025, č. j. 17 A 4/2025-55,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 7. 2025, č. j. 17 A 4/2025-55, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je občan Vietnamu. Dne 29. 12. 2024 Policie ČR kontrolovala jeho totožnost a zjistila, že v Schengenském informačním systému (SIS) má zápis od maďarských orgánů o rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU a smluvních států s platností do 4. 12. 2029. Policie proto nejprve žalobce zajistila podle zákona č. 326/1999, o pobytu cizinců, za účelem vycestování. Žalobce dne 31. 12. 2024 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím stěžovatele opět zajistil, tentokrát pro účely řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a to do 19. 4. 2025. Dospěl k závěru, že u žalobce existují důvodné obavy, že se žádostí o mezinárodní ochranu snaží vyhnout hrozícímu vyhoštění.

[3] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji prvním rozsudkem zamítl (rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 1. 2025,

č. j. 17 A 4/2025-19). Nejvyšší správní soud jej ke kasační stížnosti žalobce zrušil pro nepřekoumatelnost a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení. Zavázal krajský soud k tomu, aby postavil najisto, z jakého důvodu stěžovateli hrozí vyhoštění, kvůli kterému byl zajištěn (rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2025, č. j. 7 Azs 33/2025-27). Odkázal se přitom na rozsudek šestého senátu, který přezkoumával skutkově podobnou věc téhož krajského soudu (rozsudek NSS ze dne 8. 4. 2025, č. j. 6 Azs 21/2025-24).

II. Rozsudek krajského soudu

[4] Krajský soud rozhodl ve věci podruhé v záhlaví označeným rozsudkem. Žalobu krajský soud znovu zamítl (výrok I). Rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o žalobě (výrok II) a rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti (výrok III).

[5] Uzavřel, že stěžovatel žádost o udělení mezinárodní ochrany podal v zařízení pro zajištění cizinců a existovaly oprávněné důvody domnívat se, že ji podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Byl proto dán důvod pro jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobce v ČR pobýval, aniž by o mezinárodní ochranu požádal. Po celou dobu pobytu zde neučinil žádný krok k jeho legalizaci, dokud nebyl zajištěn. Neuvedl přitom žádné okolnosti, které mu v dřívějším podání žádosti bránily. Žalobce také v ČR pracoval nelegálně. Přirozenou reakcí člověka prchajícího před specifickým druhem nebezpečí je úsilí domoci se útočiště, jakmile se ocitne mimo dosah hrozby stimulující k úniku. Členské státy EU sdílí lidskoprávní étos, který artikuluje Listina základních práv EU. Hledá-li občan třetího státu ochranu před formami útlaču podle § 12 zákona o azylu, má tak učinit bezprostředně po vstupu na území prvního členského státu EU, a to žádostí o mezinárodní ochranu adresovanou správnímu orgánu. Jinak zavdává příčinu k seriózním úvahám stran jiných motivů k podání dotčené žádosti, než jsou ty motivy, jež kvituje azylové právo. Žalobce je veden v SIS, do tohoto informačního systému byl zadán Maďarskem, a to do 4. 12. 2029. Krajský soud citoval judikaturu k zásadě vzájemné důvěry mezi členskými státy EU. Nepřisvědčil námitce, že nebylo nutné přistoupit k zajištění jen z toho důvodu, že se jedná o mimořádný institut týkající se pouze osob, jimž již bylo vydáno rozhodnutí o vyhoštění. Žalobce též nerespektoval právní řád ČR, neboť pobýval na území Schengenského prostoru bez platného pobytového oprávnění, cestoval bez jakéhokoli povolení mezi jednotlivými zeměmi EU, nemá žádnou doručovací adresu v ČR ani v Maďarsku, a není schopen ani uvést adresu, na které nyní bydlí. Tímto jednáním se žalobce vystavil hrozbě, že může být vyhoštěn, tudíž byly splněny podmínky pro jeho zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Soud dále shledal, že uplatnění zvláštního opatření by nebylo účinné. V této souvislosti mj. uvedl, že pouhá skutečnost, že žalobci dosud nebylo uloženo vyhoštění, neznamená bez dalšího, že u žalobce jsou splněny podmínky pro uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (stěžovatel) se obrátil na Nejvyšší správní soud s kasační stížností (napadá výroky I. a II. rozsudku krajského soudu). Uvádí, že byl zajištěn, aniž by s ním bylo vedeno řízení o vyhoštění, vydání nebo předání, kterému by se mohl chtít žádostí o mezinárodní

pokračování

ochranu vyhnout. Žalovaný nijak nevysvětlil, že by mu toto řízení o vyhoštění vůbec hrozilo. Krajský soud nahradil úvahy žalovaného a vycházel z toho, že stěžovateli hrozí vyhoštění, které mu bylo uloženo v Maďarsku. Žalovaný však za hrozbu vyhoštění považoval hypotetickou budoucí možnost uložení vyhoštění. Rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, protože tento rozpor nevysvětlil.

[7] Žalovaný považuje napadený rozsudek za přezkoumatelný, krajský soud se v něm s námitkami stěžovatele dostatečně vypořádal.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Jelikož v dané věci rozhodovala samosoudkyně, Nejvyšší správní soud se v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve zabýval přijatelností kasační stížnosti. Hodnotil tedy, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Vymezením pojmu *podstatný přesah vlastních zájmů* stěžovatele se již tento soud opakovaně zabýval (usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) je dána potřeba učinit judikaturní odklon, 4) v napadeném rozsudku bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Takovým pochybením krajského soudu může být i nepřezkoumatelnost jeho rozsudku.

[9] Stěžovatel pochybení podřaditelná pod uvedené typové případy namítá a tato pochybení nelze na první pohled vyloučit. Kasační stížnost je proto přijatelná a je i důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud předně upozorňuje, že jak odůvodnění napadeného rozsudku, tak podaná kasační stížnost jsou opět téměř identické s věcí, ve které znovu rozhodoval šestý senát tohoto soudu a který rozsudek krajského soudu opětovně zrušil (viz rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2025, č. j. 6 Azs 91/2025-28). Nelze navíc přehlédnout, že odůvodnění druhého rozsudku krajského soudu se kromě drobných úprav zásadně nezměnilo ani oproti textu prvního nepřezkoumatelného rozsudku. Ani tentokrát proto sedmý senát neshledal důvod se od závěrů rozsudku šestého senátu odchýlit a v podrobnostech na něj lze odkázat. I v nynější věci je nutné dospět k závěru, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

[11] Zřetelný je závěr krajského soudu, že byly splněny podmínky pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Ani z tohoto rozsudku však není jasné, jak krajský soud posoudil podmínku hrozícího vyhoštění ve smyslu dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Nevysvětlil, zda naplnění této podmínky spojuje s rozhodnutím o navrácení s platností do 4. 12. 2029 zadaného do Schengenského informačního systému maďarskými orgány, nebo s možností budoucího rozhodnutí o vyhoštění.

[12] Krajský soud shrnul, že žalobce na území členských států Schengenského prostoru včetně České republiky pobýval, aniž by požádal o mezinárodní ochranu. „V důsledku toho

mu bylo v Maďarsku vydáno rozhodnutí o navrácení s platností do 4. 12. 2029. “ K legalizaci svého pobytu žalobce neučinil žádný krok, dokud nebyl zajištěn, přitom neuvedl nic, co by mu v dřívějším podání žádosti bránilo. Je zřejmé, že „žalobce nerespektoval právní řád ČR, když pobýval na území Schengenského prostoru bez platného pobytového oprávnění, cestoval bez jakéhokoli povolení mezi jednotlivými zeměmi EU, nelegálně v ČR pracoval a současně ani nemá žádnou doručovací adresu v Evropě, a pokud nyní bydlel na ubytovně v Praze, její adresu ani nevěděl. Tímto svým jednáním se žalobce vystavil hrozbě, že může být vyhoštěn, tudíž byly splněny podmínky pro jeho zajištění podle § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu [správně § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, pozn. NSS] z důvodu hrozícího vyhoštění“ (body 14-15 napadeného rozsudku).

[13] V dalším bodě pak krajský soud nejprve odkázal na princip vzájemné důvěry mezi členskými státy (bod 16 napadeného rozsudku) a dále pokračoval shrnutím situace stěžovatele tak, že: *„O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí v případě žalobce skutečnosti, že porušoval právní předpisy ČR, poněvadž na území ČR pobýval nelegálně a současně bez platného povolení zde pracoval. Žalovaný tudíž dospěl podle názoru soudu ke správnému závěru, že z jednání žalobce bylo zřejmé, že v jeho případě existuje nebezpečí, že se bude i nadále vyhýbat svým povinnostem a bude nadále porušovat právní předpisy, a tak jak průběh azylového řízení, tak případně uloženou povinnost vycestovat mařit. [...] Pouhá skutečnost, zmíněná v žalobě, totiž že žalobci dosud nebylo uloženo vyhoštění, neznamená automaticky, že u žalobce jsou splněny podmínky pro uplatnění zvláštních opatření...“* (bod 17 napadeného rozsudku).

[14] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozsudek krajského soudu ani tentokrát nelze věcně přezkoumat, neboť není zřejmé, z čeho konkrétně krajský soud dovozuje, že existují oprávněné důvody domnívat se, že žádost o mezinárodní ochranu stěžovatel podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdrzet, jak předpokládá § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Krajský soud sice opakovaně uvádí, že stěžovateli bylo vydáno rozhodnutí o navrácení s platností do 4. 12. 2029, tuto skutečnost však staví spíše do kontextu s tím, že stěžovatel porušuje uložené právní povinnosti. Krajský soud zároveň v rozsudku nadále argumentuje tím, že stěžovateli dosud nebylo uloženo vyhoštění, resp. že stěžovateli může být v budoucnu případně uložena povinnost vycestovat.

[15] Nejvyšší správní soud tedy musí uzavřít, že závěr krajského soudu o tom, jak je naplněna podmínka hrozícího vyhoštění ve smyslu dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, není srozumitelný, ani dostatečným způsobem odůvodněný. Tím je navíc v rozporu se závazným právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v předchozím zrušujícím rozsudku.

V. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud z tohoto důvodu shledal kasační stížnost důvodnou. Zrušil proto rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení krajský soud přezkoumá závěr žalovaného o naplnění podmínek pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, včetně podmínky hrozícího

pokračování

vyhoštění, k níž se vztahovala žalobní námitka. Svůj závěr o tom, zda a jak byly naplněny podmínky pro uložení zajištění, přezkoumatelným způsobem odůvodní.

[17] Nejvyšší správní soud zrušil celý napadený rozsudek krajského soudu, neboť kasační stížností nenapadený výrok III rozsudku krajského soudu je závislý na výsledku dalšího řízení. V něm tak krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o obou kasačních stížnostech (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. října 2025

Milan Podhrázký
předseda senátu